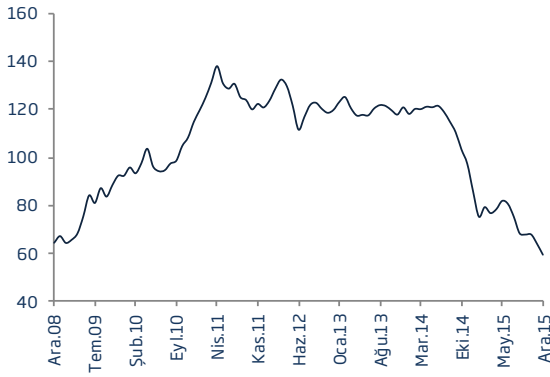

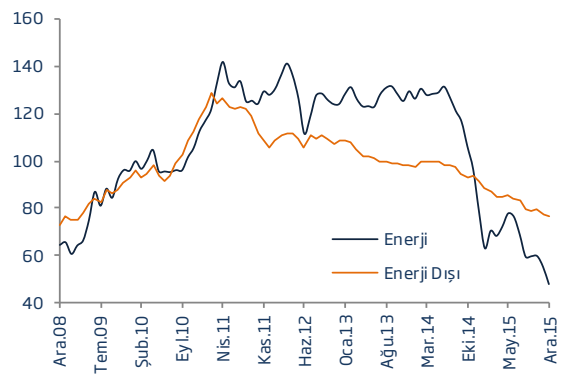
- Küresel ekonomik aktivitedeki zayıf görünüm nedeniyle bir süredir gerileme eğilimi sergileyen emtia fiyatları, Aralık ayında da aylık bazda %7,1 oranında gerileyerek Şubat 2005'ten bu yana en düşük düzeyine indi. Fiyatlardaki gerileme enerji fiyatlarındaki düşüş öncülüğünde gerçekleşirken, metal ve tarımsal ürün fiyatlarının düşük oranlarda da olsa gerilediği görüldü. Böylece 2015 yılı genelinde emtia fiyatları genel endeksi %35,3 oranında geriledi.
- Dünyanın en büyük metal tüketicisi olan Çin'de talebin eskisi kadar canlı olmayacağı beklentisi diğer emtia fiyatlarında olduğu gibi metal fiyatlarını da yıl boyunca baskı altında tuttu. Ayrıca, birçok metalde üretimin yüksek seyretmesi de fiyatların gerilemesinde etkili oldu.
- Fed'in Aralık ayında faiz artırımına gitmesi ve 2016 yılı içinde kademeli olarak faizleri artıracığının sinyalini vermesi doları desteklerken, emtia fiyatlarını aşağı yönlü baskı altında tutuyor.

EMTİA FİYAT ENDEKSLERİ (2010=100)

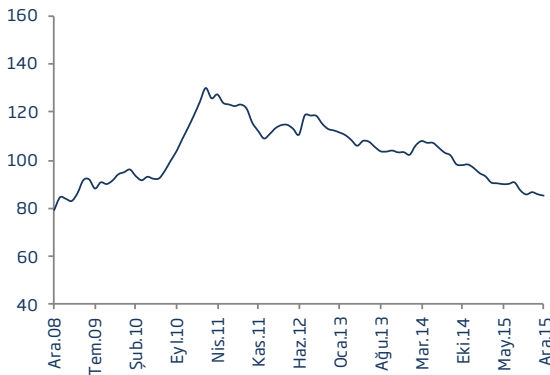
Emtia Fiyatları Genel Endeksi

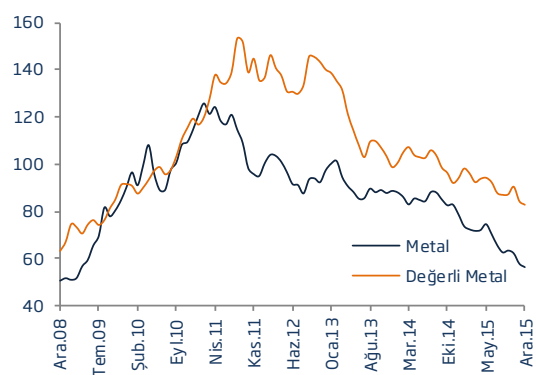
Enerji ve Enerji Dışı

Tarım *

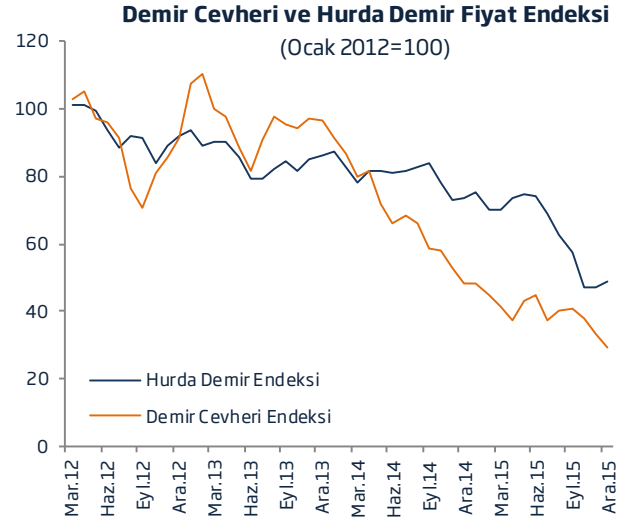
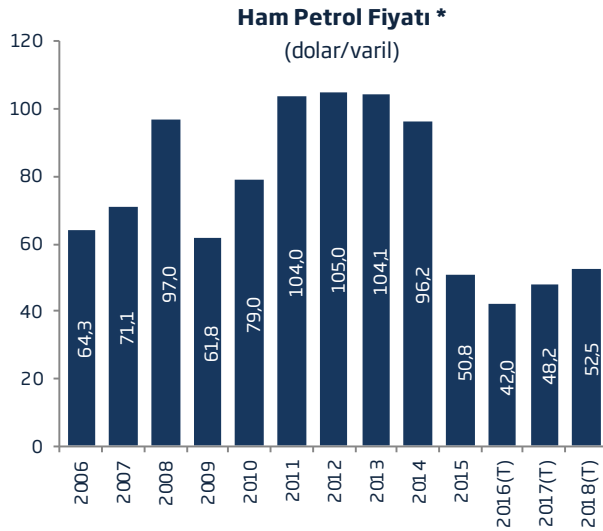

Metal *

EMTİA PIYASALARINDA SON GELİŞMELER

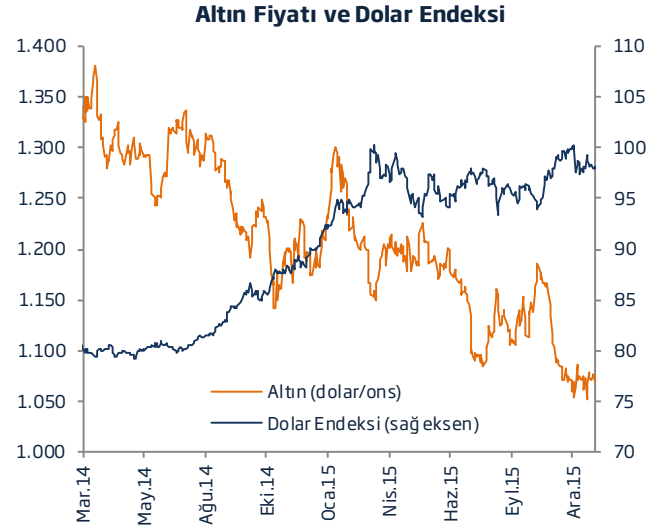
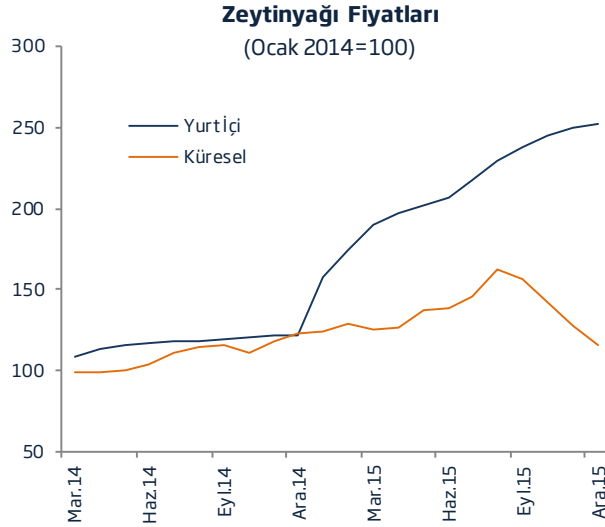
- Ham petrol fiyatları Aralık ayında ortalama 36,6 dolar/varil düzeyinde gerçekleşirken aylık bazda %15,2 ile en fazla değer kaybeden emtia oldu. 2015 yılı genelinde de petrolün ortalama varil fiyatı bir önceki yıla oranla %47,3 oranında gerileyerek 50,8 dolar düzeyinde gerçekleşti. Orta Doğu'da devam eden sorunların petrol arzı üzerindeki olumsuz etkilerine karşın, OPEC ülkelerinde petrol arzının artan seyri petrol fiyatlarının gerilemesinde 2015 yılında da etkili olmaya devam etti. Yüksek arz ortamında küresel ekonomide büyümenin istenilen düzeyde olmaması petrole olan talebin yeteri kadar artmamasına neden olurken fiyatların gerilemesine zemin hazırladı.
- Gelişmekte olan ekonomilerdeki kırılgan görünümün 2016 yılında da petrol fiyatları üzerinde baskı yaratmaya devam etmesi bekleniyor. Ayrıca, İran'a yönelik yaptırımların kaldırılması ile bu ülkenin petrol ihracatının artması beklenirken, petrol fiyatları üzerindeki arz baskısının süreceği düşünülüyor. Nitekim, 2016 yılının ilk haftalarında da petrol fiyatlarındaki gerilemenin ivme kazandığı görülüyor.

- Dünyanın en büyük metal tüketicisi Çin başta olmak üzere gelişmekte olan ülkelerde büyüme performansının zayıf görünümü metal fiyatları üzerinde baskı yaratıyor. Aralık ayında en fazla değer kaybeden ikinci emtia demir cevheri oldu. Aylık bazda %12,8 oranında gerileyen demir cevheri fiyatlarında yıllık düşüş %40'a yaklaştı. Aralık 2004'ten bu yana en düşük düzeyine inen fiyatlarda aşağı yönlü seyrin 2016 yılında sona ermesi ve fiyatlarda bir miktar toparlanma bekleniyor.
- Demir cevheri fiyatlarındaki aşağı yönlü seyrin hurda demir fiyatlarına yansımalarının gecikmeli olduğu görülüyor. Demir cevheri ile hurda demir fiyatlarındaki ayrışmanın belirginleştiği 2014 yılı başından bu yana, üretimde demir cevheri yerine büyük ölçüde hurda demir kullanan Türk demir çelik sektörünün küresel rekabet gücünü yitirdiği izleniyor. Son dönemde ise, söz konusu farkın daralmaya başlaması orta vadede sektörün dezavantajının ortadan kalkacağına işaret ediyor.

EMTİA PİYASALARINDA SON GELİŞMELER

- Nikel, çinko ve bakır fiyatları Aralık ayında aylık bazda sırasıyla %5,8, %3,5 ve %3,4 oranlarında geriledi. Yüksek arz ve zayıf talep görünümü fiyatların seyrinde etkili olurken, 2016 yılına ilişkin tahminler bu ürünlerin fiyatlarındaki düşüşün sona ereceğine işaret ediyor. Öte yandan, alüminyum ve kurşun fiyatlarının Aralık ayında yükseldiği gözlemlendi.
- Tarımsal ürün fiyatlarının Aralık ayında %0,6 oranında gerilediği izlendi. 2010-2011 hasat döneminde görülen kuraklık nedeniyle önemli ölçüde artan tarımsal ürün fiyatları bu tarihten sonra gerileme eğilimine girmişti. Bu eğilimini 2015 yılında da sürdüren tarımsal ürün fiyatları yıllık bazda %13,1 oranında geriledi.
- 2015 yılında kırmızı et fiyatlarının gerilediği görülürken, beyaz et fiyatlarının bir miktar yükselmesi dikkat çekti. Buğday, pirinç ve mısır fiyatları yüksek rekolte nedeniyle gerilerken, Ukrayna'nın arpa üretiminin gerilemesi arpa fiyatlarını 2015 yılında yukarı çekti.
- Ağustos 2015 tarihinde yıllık bazda %40'ın üzerinde yükselen zeytinyağı fiyatları henüz rekolte artışı yaşanmamasına karşın 2016 yılına ilişkin beklentiler paralelinde üst üste dördüncü ayda da geriledi. 2015 yılı genelinde küresel piyasalarda %26 oranında yükselen zeytinyağı fiyatı, yurt içinde ise %86 oranında artış kaydetti.

- Altın fiyatları, Fed'in faiz artıracığı beklentisi ile dolarda kaydedilen değerlenme paralelinde 2015 yılında 2014 yılına kıyasla %8,3 geriledi. Altının ons fiyatındaki düşüş, gelişmekte olan ülkelere yönelik dönem dönem bozulan risk algısının yatırımcıları güvenli liman alımlarına yönlendirmesinin etkisiyle sınırlı kaldı.

EMTİA PİYASALARINDA BEKLENTİLER

- IMF, Ocak ayında güncellediği Dünya Ekonomik Görünüm raporunda 2016 ve 2017'ye ilişkin küresel büyüme tahminlerini aşağı yönlü revize etti. Ayrıca, 2016 yılında petrol fiyatlarının %17,6 oranında gerileyerek 42 dolar seviyesinde olacağı öngörülürken, enerji dışı emtia fiyatlarındaki düşüşün ise %9,5 düzeyinde olacağı tahmin edildi. Vadeli işlem piyasaları ise yılsonunda petrol fiyatının 35 dolar seviyesinde olacağına işaret ediyor.
- Çin kaynaklı talebin yakın dönemde artması beklenmezken, petrol ve metal fiyatları üzerinde etkili olan yüksek üretim seviyelerinin sürmesi bekleniyor. Ancak, batarya üretiminde kullanılan kurşun ve çinkoya olan talebin 2016 yılında bir miktar yükseleceği ve arz kaynaklı baskıları hafifleteceği tahmin ediliyor.
- 2015'i 1.061 dolar/ons seviyesinden kapatan altın fiyatının 2016 yılında yatay seyredeceği tahmin ediliyor.
- Tarımsal ürün fiyatlarının 2016 yılında yatay seyretmesi bekleniyor.

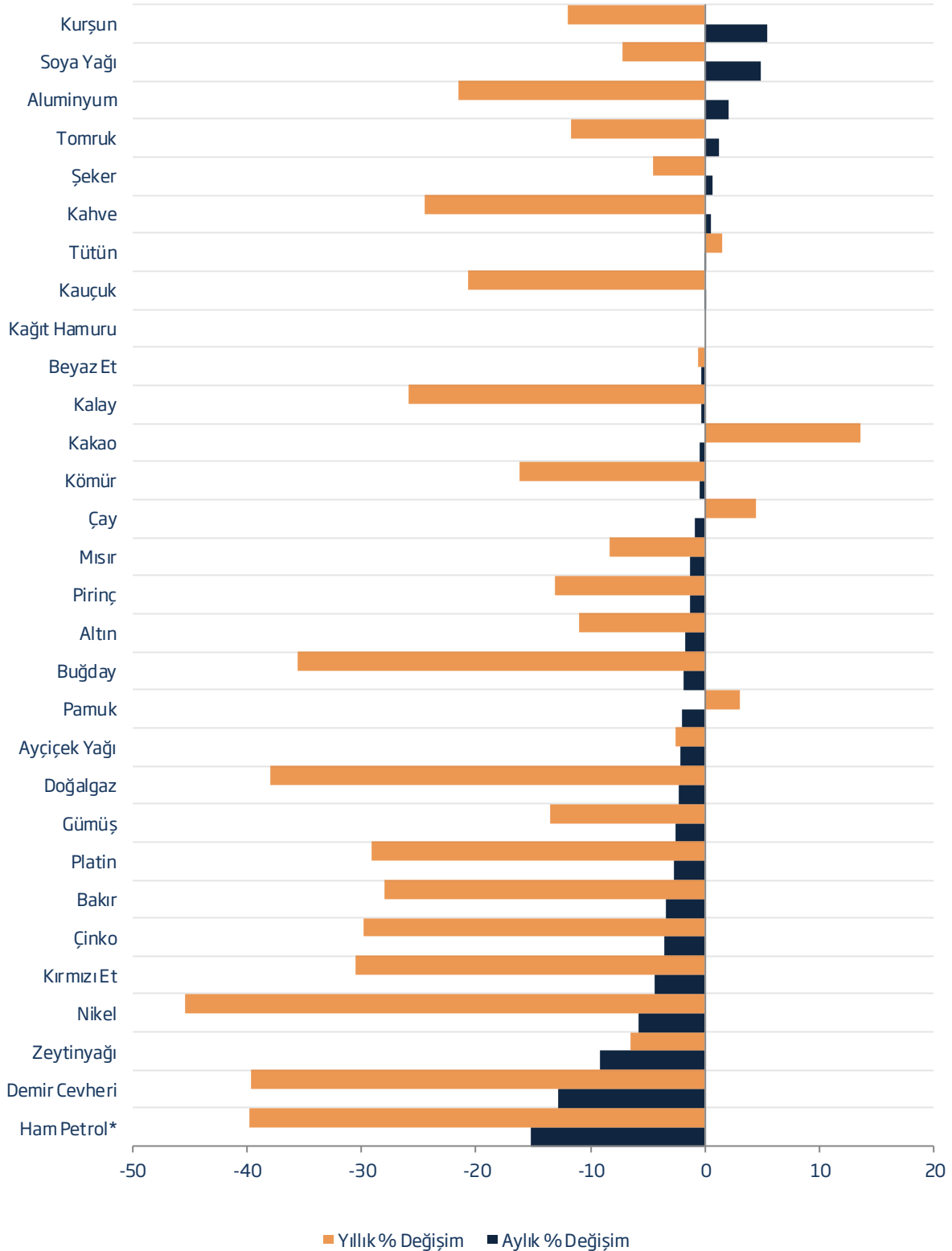
EMTİA FİYATLARI: Gerçekleşme ve Tahminler

		Gerçekleşme				Tahmin			
		2000	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2020
Enerji									
Ham Petrol*	USD/varil	28,2	104,1	96,2	50,8	42,0	48,2	52,5	58,1
Kömür	USD/ton	26,3	84,6	70,1	57,5	50,0	51,9	53,9	58,1
Doğalgaz (Avrupa)	USD/milyon btu	3,9	11,8	10,1	7,3	7,5	7,7	7,8	8,2
Tarım									
Kakao	USD/kg	0,9	2,4	3,1	3,1	3,0	3,0	2,9	2,7
Kahve	USD/kg	1,9	3,1	4,4	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Çay	USD/kg	1,9	2,9	2,7	2,7	2,7	2,8	2,8	2,9
Soya Yağı	USD/ton	338	1.057	909	757	777	799	821	869
Mısır	USD/ton	89	259	193	170	174	179	184	193
Pirinç	USD/ton	202	506	423	386	387	390	392	397
Buğday	USD/ton	114	312	285	203	211	217	223	235
Kırmızı Et	USD/kg	1,9	4,1	5,0	4,4	4,5	4,5	4,4	4,4
Beyaz Et	USD/kg	1,3	2,3	2,4	2,5	2,5	2,4	2,4	2,4
Şeker	USD/kg	0,2	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Tomruk	USD/metre küp	275	464	465	389	400	410	420	442
Pamuk	USD/kg	1,3	2,0	1,8	1,6	1,6	1,7	1,7	1,9
Kauçuk	USD/kg	0,7	2,8	2,0	1,6	1,7	1,8	1,8	2,0
Tütün	USD/ton	2.976	4.589	4.991	4.941	4.948	4.896	4.844	4.743
Metal									
Aluminyum	USD/ton	1.549	1.847	1.867	1.665	1.650	1.704	1.759	1.875
Bakır	USD/ton	1.813	7.332	6.863	5.510	5.749	5.876	6.006	6.275
Demir Cevheri	USD/kuru ton	28,8	135,0	97,0	55,8	60,0	61,0	63,0	66,0
Kurşun	USD/ton	454	2.140	2.095	1.788	1.836	1.874	1.912	1.990
Nikel	USD/ton	8.638	15.032	16.893	11.863	12.818	13.468	14.150	15.620
Kalay	USD/ton	5.436	22.283	21.899	16.067	16.871	17.462	18.074	19.362
Çinko	USD/ton	1.128	1.910	2.161	1.932	2.100	2.131	2.163	2.228
Altın	USD/troy ons	279	1.411	1.266	1.160	1.156	1.138	1.120	1.084
Gümüş	USD/troy ons	5,0	23,8	19,1	15,7	16,1	16,2	16,3	16,5
Platin	USD/troy ons	545	1.487	1.384,0	1.053	1.116	1.153	1.192	1.273

Kaynak: Dünya Bankası, IMF

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

Emtia Fiyatlarında Değişim Oranları (Aralık 2015)

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

EMTİA FİYATLARI - I

Altın (USD/troy ons)

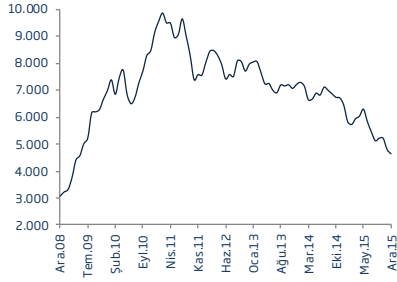
Alüminyum (USD/ton)

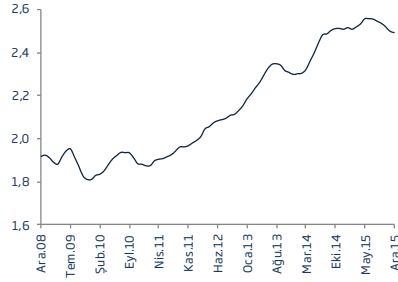
Ayçiçek Yağı (USD/ton)

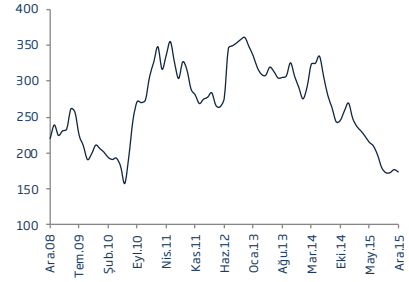
Bakır (USD/ton)

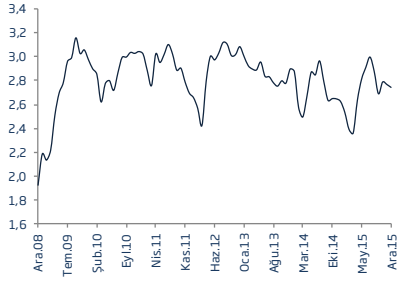
Beyaz Et (USD/kg)

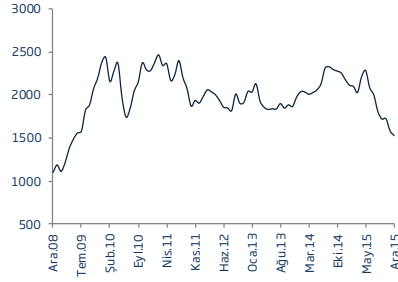
Buğday (USD/ton)

Çay (USD/kg)

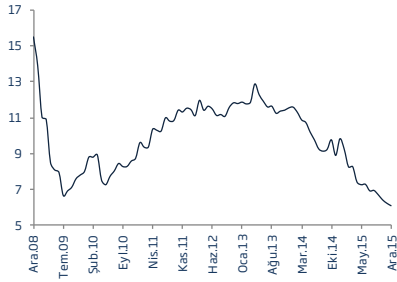
Çinko (USD/ton)

Demir Cevheri (USD/ kuru ton %63,5 demir)

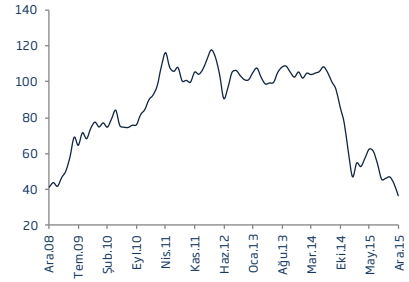
Doğalgaz (USD/milyon btu)

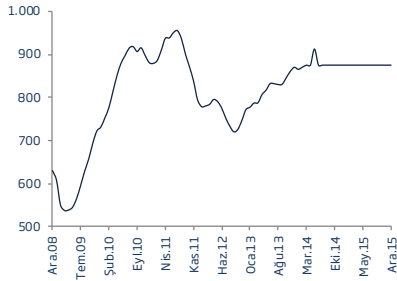
Gümüş (USD/troy ons)

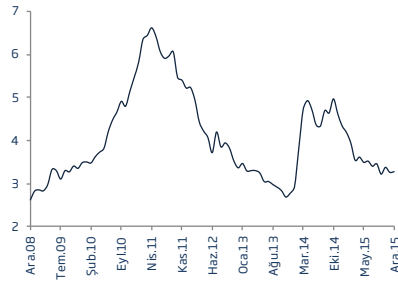
Ham Petrol* (USD/varil)

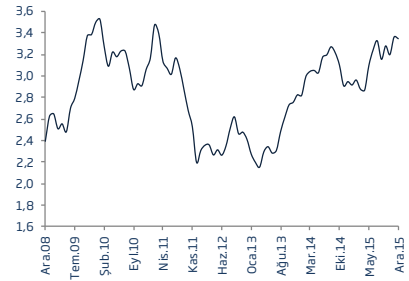
Kağıt Hamuru (USD/ton)

Kahve (USD/kg)

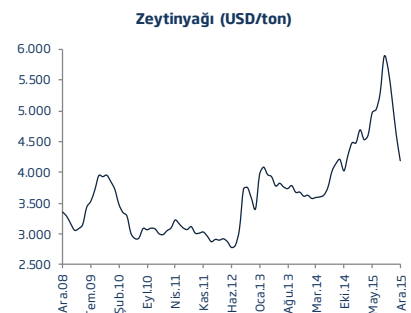
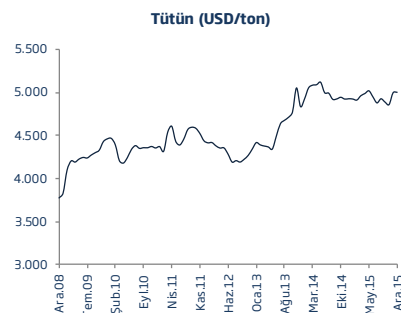
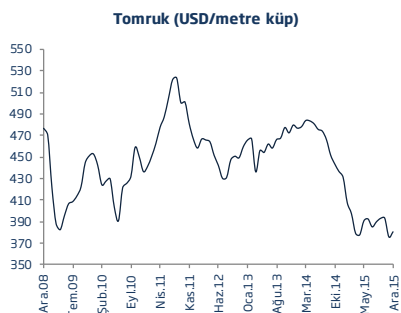
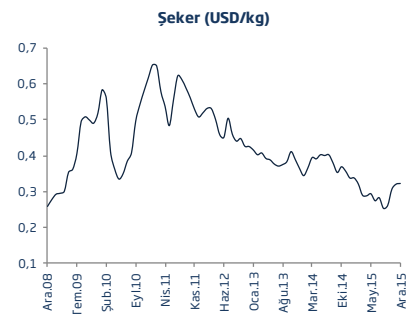
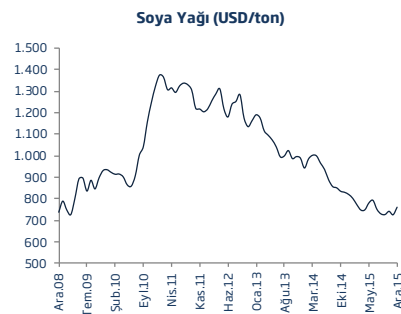
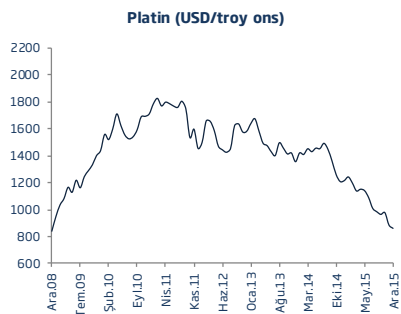
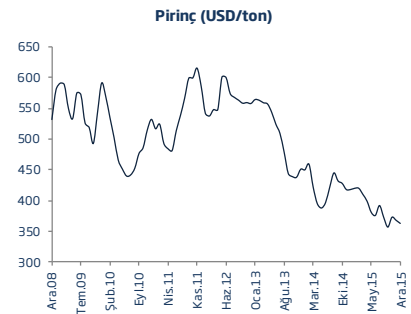
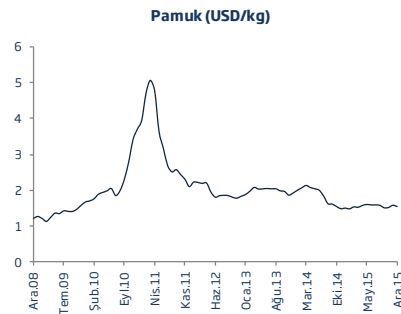
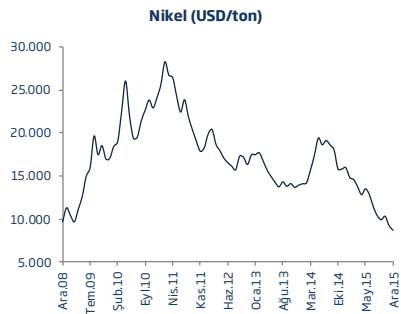
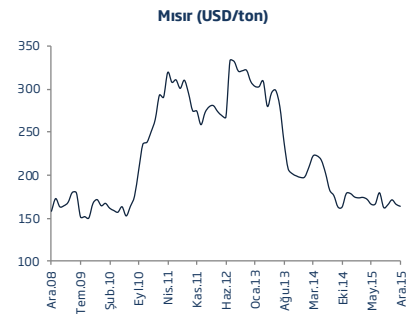
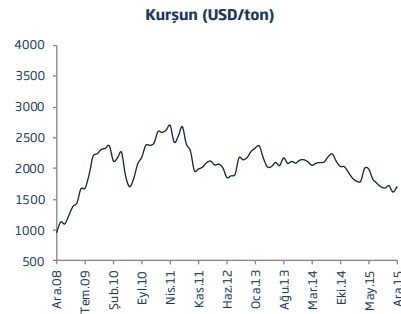
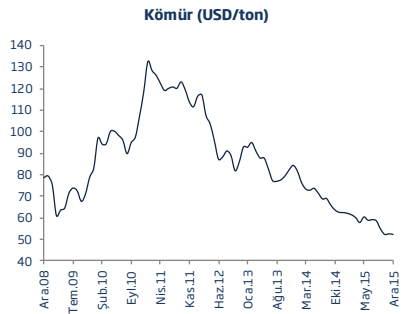
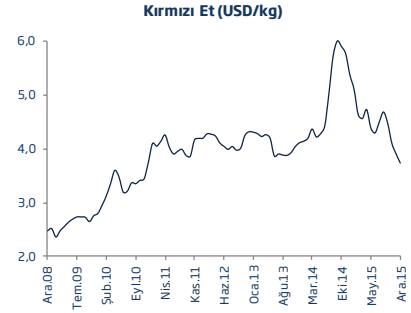
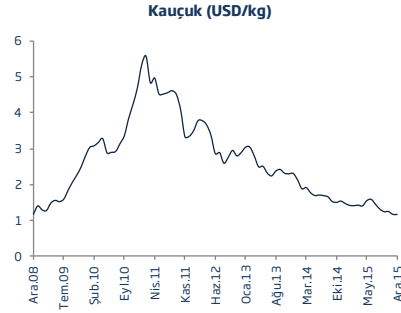
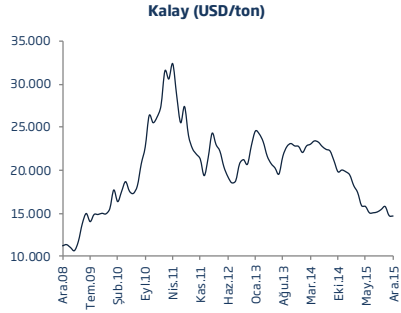

Kakao (USD/kg)

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

EMTİA FİYATLARI - II

Rapordaki tablo ve grafiklerde IMF ve Dünya Bankası'nın verileri kullanılmıştır.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Aslı Şat Sezgin - Uzman

asli.sat@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yrd.

erhan.gul@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman Yrd.

ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya - Uzman

dilek.kaya@isbank.com.tr

Ayşe Betül Öztürk - Uzman Yrd.

betul.ozturk@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <http://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.